

Хелена Омеровић
 helenaomerovic@gmail.com

UDK 02(497.11)(049.32)
 004.382.745

Јелена Цветић
 jeca.cvetic@gmail.com

Градска библиотека Суботица

ПРИЧА (ИЗ) МОЈЕ КЊИЖНИЦЕ

*(4. међународни стручни скуп, Кнежеви виногради,
 7–8. новембар 2019)*

Градска библиотека Бели Манастир, Средишња библиотека Мађара у Републици Хрватској, организовала је 4. међународни стручни скуп библиотекара под покровитељством Министарства културе РХ. Првобитно је замишљено да се скуп одржи у једном дану, међутим, услед великог броја пријављених радова, излагања библиотекара одржана су 7. и 8. новембра 2019. године у Кнежевим виноградима.

Током два дана, 48 библиотекара из Хрватске, Мађарске, Словачке и Србије изложило је 38 радова са темом *Прича (из) моје књижнице*. Овом темом организатор је као главне актере замислио библиотеке, а библиотекарке као приповедаче минулих и садашњих догађаја у њима.

У оквиру овог стручног скупа приказане су две изложбе – изложба плаката *Средишње библиотеке националних мањина у Републици Хрватској* Радне групе за мањинске библиотеке Хрватског библиотекарског друштва; изложба фотографија *Моја библиотека* Градске библиотеке Пожега.

Први дан скупа отворен је излагањем Александре Шутало из Градске библиотеке и читаонице из Пожеге која је представила пројекат *Књига сваки дан – сировођење пројекта с посебним освртом на односе с јавношћу*, који траје од 2014. године и подразумева фото-такмичење аматера и професионалних фотографа, изложбу и међубиблиотечку сарадњу. Свако наредно излагање имало је своје специфичности.

Историјом библиотека и фондова бавиле су се колегинице: Дора Хичик из Градског музеја Суботица (*Блаја из ормара*) – направљен је осврт на књиге из XVIII века које су у саставу музејске библиотеке, као и на живот библиофила Винцеа Зомборчевића; Моравка Тодић из библиотеке „Глигорије Возаровић” из Сремске Митровице (*Глигорије Возаровић 1790–1848. – сто седамдесет година од смрти*) – рад се бави животом и делом првог српског књиговесца, издавача и оснивача прве јавне библиотеке у Србији, по коме сремскомитровачка библиотека и носи име; Драгана Нешковић и Борка Беуковић Ђосић, такође из библиотеке „Глигорије Возаровић”, донеле су причу *Културно наслеђе Срба и Хрвата у сремскомитровачкој библиотеци* о фонду старе и ретке књиге који представља заједничку културну баштину Срба и Хрвата; те Јелена Цврковић из Основне школе Јосипа Козарца из Винковаца (*Историјска прича школске библиотеке Основне школе Јосипа Козарца*) – испричана је историја настанка школске библиотеке од 1900. године.

Власта Павловић Елез из Основне школе Бартола Кашића из Винковаца обрадила је тему *Платформа улања у васпитање и образовање за еколошке активности и одрживи развој*, а питањем односа библиотеке и екологије бавиле су се и Николина Милановић и Љубица Недић са Факултета за васпитне и образовне науке из Осиека које су представиле рад *Када зелена прича постаје зрела*.

Савременим медијима и поступцима у раду са корисницама библиотечких услуга пажњу су посветиле Анита Туфекчић из Гуња и Биљана Крњајић из Вуковара које су изложиле процес настанка дигиталне приче у основним школама у раду *Дигитално приповедање – прича (из) моје библиотеке*. Интересантан је био рад *Моја библиотека – у слици и речи позоришној комада* Вере Михаиловић из новосадске Градске библиотеке која је кроз кратак позоришни комад, у изведби најмлађих читалаца основаца, приказала један радни дан библиотекара и његову комуникацију са читаоцима. Низом духовитих, али реалних, дијалога осликана је позиција библиотеке и библиотекара у једном друштву.

Првог дана могло се чути и о *Библиотекарима завичајним стварацима* од Рите Флеис из Градске библиотеке Суботица. Хелена Омеровић и Јелена Цветић, такође из суботичке Библиотеке изложиле су рад *Библиотекар и читалац – од строје професионалне до приватне комуникације при одабору књига*. Марта Колесар из Кечкемета представила је рад *Сусрећи из земље бајки* о тридесетогодишњој традицији причања народних бајки и сарадњи различитих установа културе на подручју Кечкемета и околине. Силвија Шокић из Хрватске народне библиотеке и читаонице Нашице

изложила је рад *Прича библиотеке смештене у дворцу – Хрватска народна библиотека и читаоница Нашице прича своју причу*. Драгана Петрић и Душанка Папић из бачкопаланачке Народне библиотеке „Вељко Петровић” представиле су рад *Библиотека – водич за креативно ограсивање тинејџера*, Анкица Каракаш Радошевић из Основне школе Ђаковачки Селци рад *Школа за животи или из живота школске библиотекарке*, Дуња Бркин Трифуновић из кикиндске Народне библиотеке „Јован Поповић” рад *Рађа ли се читалац или се ствара*, Мирта Сорчик и Соња Шимић из Градске библиотеке и читаонице Винковци рад *Прејрека као моћности, снага и подстицај*, Кристина Перић из Основне школе „Аугуст Цесарец” из Иванкова изложила је рад *Библиотека јуна активности (промоција библиотеке у сврху промоције читања)*, Дора Еђhazi из Универзитетске библиотеке „Сеље Јанош” (Словачка) у кратким цртама је у раду *Хало-хало! Или истраживачки извештај о мађарским библиотекама у Словачкој* приказала истраживање о словачким библиотекама на подручју с већинским мађарским становништвом. Последње излагање тог дана било је представљање пројекта *Из књиге на сиво* колегиница Анђелке Блажевић и Кристине Подгорник из Градске библиотеке и читаонице Ђаково. Оне су кроз седам куварских радионица повезале књигу и намирнице, то јест, промовисале струковна занимања основцима који су били циљана група овог програма.

По завршетку излагања првог дана скупа, организован је обилазак парка природе Копачки рит, чији је највреднији део зоолошки резерват.

Други дан стручног скупа донео је нове и лепе приче које су настале у зидинама библиотека. Катарина Јаблановић и Миша Милосављевић из краљевачке Народне библиотеке „Стефан Првовенчани” донеле су *Причу о јубилеју карановачке читаонице*, односно, о обележавању 150 година од оснивања читаонице у Карановцу (Карановац је био назив за Краљево у време када је читаоница основана 1878. године). Овај значајан јубилеј обухватио је бројне активности попут свечане академије, стручног скупа, приређивања штампане изложбе и др. Прошлошћу библиотека и фондова бавиле су се Марина Винај и Ивана Кнежевић Крижић из осјечког Музеја Славоније, чији је рад *Породичне библиотеке – трагови осјечке прошлости* говорио о приватним породичним збиркама књига које се налазе у музеју, и као такве значајан су извор за тумачење културне прошлости Осјека и околине.

Школске библиотеке и све што носи рад у њима анализирано је неколико учесника скупа: Марија Класић Петровић из Исусовачке класичне гимназије с правом јавности у Осјеку (*Школска библиотека – кошница идеја и активности*), Зринка Радановић из осјечке Основне школе Вијенац

(*Биџна библиотџека*), Ирена Бандо из осјечке Основне школе Јагоде Трухелке (*Школска библиотџека – месџо инспирације и креације нових џрича*). Излагања у вези са радом школских библиотека говорила су о питању мотивације ученика за коришћењем библиотечког фонда (мултимедијални пројекти, привлачан библиотечки ентеријер који позива на радозналост и истраживање...). Врло је занимљив рад *Како сам „завршила” у библиотџеци* Сање Галић из осјечке Треће гимназије која се без устручавања и околишања бавила предрасудама на које наилазе школски библиотекари, сумњама у њихову компетентност и као библиотекара и као предметних професора, те честим питањем да ли су у школску библиотеку доспели по казни.

Јасмина Живановић и Даница Вуковић Стојковић из јагодинске Народне библиотеке „Радислав Никчевић” (*Библиотџекари и џмназијалци ка истџом циљу – џозоришна џредсџава*) причале су о свом искуству и сарадњи са два гимназијалца који су кроз позоришну представу поводом Дана школе желели да говоре о лажи, лажним дипломама, лажним родољубима, лажним вредностима. Оне су им помогле упутивши их на одговарајућу литературу (*Др, Народни џосланик, Родољубци*). Како би се изашло у сусрет потребама друштва за добијање проверених информација о евроинтеграцијама, Народна библиотека Ужице и Народна библиотека „Стефан Првовенчани” из Краљева укључиле су се у различите пројекте. Колегинице Нина Раденковић и Биљана Давидовски (*Са младима на џуџу евроинџеџрација*) представиле су ЕУтеке, активности намењене деци и младима кроз квизове, трибине и предавања, говориле су о сарадњи са Фондацијом *Темџус*, промовисању Европског дневника, обележавању Дана Европе итд.

Другог дана скупа чула су се и следећа излагања: *Сџеџијална а јавна – библиотџека Музеја џпримењене уметности у Беоџраду* (Андријана Ристић, Музеј примењене уметности Београд); *Испџиниџа бајка о осам драџоџених књиџа* (Јадранка Божић, Народна библиотека Србије) – рад на основу романа Антонија Итурбеа *Библиотџекарка из Аушвица* подсећа на значај књиџа у најтежим временима; *Прича о џоезији – џоезија џроџумачена деџи* (Тихомир Дунђеровић, Основна школа Биље) – рад се бави радионицама креативног писања поезије у библиотеци, а као пример добре праксе наводи се радионица *Увод у слободни сџих*; *Креативности у библиотџеци – селфи куџак* (Весна Зобунџија и Елизабета Драгун, Грађевински и архитектонски факултет Осџејек), *Сенџименџално васџиџање леџо васџиџане и џамеџне деџе – Чиџалачка значка као џрича о леџоџи чиџања* (Миланка Бабић Вукадинов, Библиотека града Београда), *Библиотџека и школе – џарџнери*

у образовању ученика (Весна Андријашевић, Народна библиотека „Стефан Првовенчани” Краљево), „Цикцак мейода” у професионалном развоју школске библиотекарке (Маријана Куна, Основна школа „Матија Губец” Чеминац, Основна школа Поповац) – рад о изазовима школске библиотекарке која ради на пола радног времена у две основне школе, о предностима и манана таквог рада; *Чаролија иза речи* (Марија Пургар, Основна школа „Григор Витез” Осијек) – рад доноси примере добре праксе, као и представу о важности приповедања бајки и прича деци; *Приче (из) моје библиотеке* (Марина Чалић Полегубић, Градска библиотека „Јурај Шижгорић” Шибеник).

Пред стручне скупове библиотекари се често питају имају ли нешто ново да понуде, да ли је већ све испрочано о књигама и библиотекама и сл. Четврти међународни скуп одржан у Кнежевим виноградима показао је да на причу о књизи и библиотеци не може бити стављена тачка. Сваки радни дан проведен у библиотеци, на било ком одељењу, полазиште је за нову причу и нови рад који ће бити подстрек за усавршавање у свом послу.